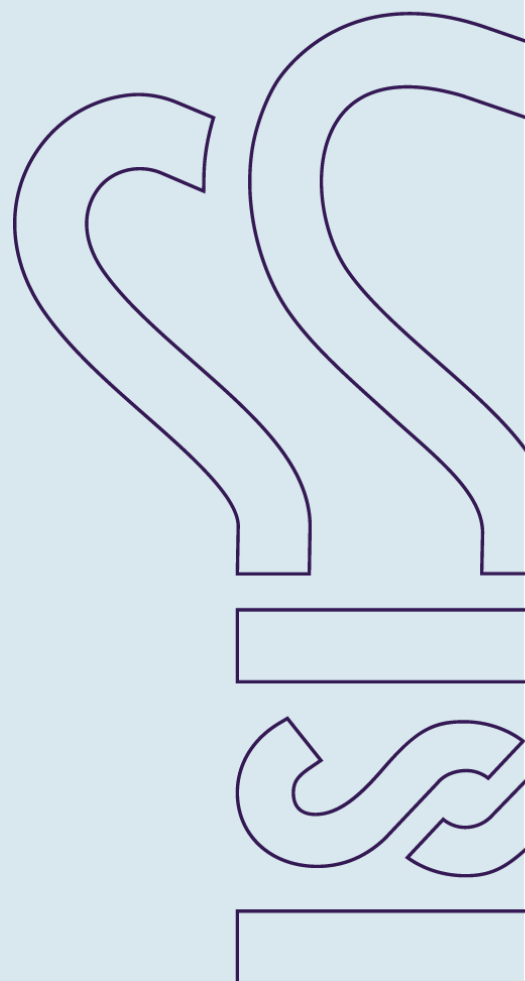

RIGSADVOKATEN

Tilsynsplan

Tilsyn med politiets og anklagemyndighedens
straffesagsbehandling

Maj 2025

Indhold

Indledning	3
Tilsynsaktiviteter	4
Generelle tilsynsområder	4
Temaer	5
Andet	6

Indledning

Anklagemyndigheden arbejder for at skabe retssikkerhed og tryghed samt sikre, at straffesager altid bliver behandlet på en retfærdig måde.

Tilsynet med politiets og anklagemyndighedens straffesagsbehandling skal bidrage til dette arbejde ved at sikre den nødvendige høje kvalitet, legalitet og effektivitet i straffesagsbehandlingen.

Anklagemyndigheden skal gennem sit tilsyn sikre:

- *at* politiets og anklagemyndighedens behandling af straffesager er fagligt korrekt og sker på en ensartet måde,
- *at* afgørelser og beslutninger træffes på et objektivt og sagligt grundlag under iagttagelse af gældende regler, og
- *at* enhver sag behandles så grundigt og hurtigt som muligt i lyset af den enkelte sags omfang, karakter og grovhed – samt i overensstemmelse med generelle tværgående prioriteringer.

Tilsynsplanen fungerer som overordnet strategisk styringsinstrument for anklagemyndighedens tilsynsarbejde. Tilsynsplanen beskriver anklagemyndighedens overordnede tilsynsaktiviteter i form af de generelle tilsynsområder og temaer, der aktuelt indgår i tilsynet.

Tilsynsplanen er dynamisk og justeres løbende bl.a. med henblik på at tilpasse planen i forhold til risikobilledet. Nye tilsynsområder og aktiviteter inddrages ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed. Samtidig vil temaer og generelle tilsynsområder udgå af planen, når de er gennemført eller ikke længere vurderes aktuelle.

Ved siden af de tværgående, tematiserede tilsyn og de generelle tilsynsområder foregår det lokale tilsyn, der er politikredsens egen løbende kvalitets- og legalitetskontrol. Det lokale tilsyn spiller en helt central rolle i forhold til de straffesager, der bliver behandlet i kredsen, og skal bidrage til at sikre, at de materielle regler til enhver tid efterleves, og at fastsatte kvalitets-, legalitets- og effektivitetskrav overholdes. Statsadvokaterne fører løbende tilsyn med politikredsens straffesagsbehandling. Statsadvokaten i København fører tilsyn med Færøernes Politi og med Grønlands Politi.

Rigsadvokaten fører tilsynet med statsadvokaterne.

Tilsynsaktiviteter

Generelle tilsynsområder

Rigsadvokaten udpeger en række generelle tilsynsområder, som er væsentlige som indikatorer i relation til kvalitet og legalitet i politiets og anklagemyndighedens straffesagsbehandling. De generelle tilsynsområder udvælges ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed.

Nogle indikatorer har en så væsentlig karakter, at de som udgangspunkt altid vil være omfattet af tilsyn. Det gælder f.eks. domfældelsesprocenten, omgørelses- og henlæggelsesprocenten, nøgletal for sager om personfarlig kriminalitet, sagsbehandlingstiden og andre nøgletal for straffesagsbehandlingen. Desuden indgår i det generelle tilsyn også langvarige varetægtsfængslinger, isolationsfængsling, indgreb i meddelelshemmeligheden, tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte personer under 15 år og langvarige sigtelser.

Nøgletal leveres som udgangspunkt af Rigsadvokaten på baggrund af centrale datatræk. Rigsadvokaten vurderer – eventuelt sammen med Rigspolitiet og statsadvokaterne – om udviklingen i nøgletallene giver anledning til særlige, opfølgende overvejelser, analyser eller tiltag – enten generelt eller lokalt. Eventuelle opfølgende tiltag vil i almindelighed ske med inddragelse af statsadvokaterne og politikredsene med henblik på at få bidrag til bl.a. afklaringer, årsager samt løsnings tiltag, der kan implementeres i praksis.

Temaer

Rigsadvokaten identificerer løbende temaer, der skal underlægges et særligt tilsyn.

Tematiske tilsyn muliggør en målrettet og klart defineret tilsynsindsats på særlige områder.

Valget af temaer sker bl.a. ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko. Det kan f.eks. være, at et område er særligt udfordret, eller at der er et politisk ønske om fokus på området. Når temaerne udpeges, fastlægges omfanget (f.eks. hvor mange politikredse der skal være omfattet af det tematiserede tilsyn) og metoden for tilsynet. Metoden vil afhænge af formålet med tilsynet, herunder hvad der skal undersøges, og hvilken effekt man vil opnå.

Temaerne udmøntes i konkrete tilsynsplaner for hvert tema.

Statsadvokaterne udarbejder som udgangspunkt en særskilt opsamling på de enkelte tematiserede tilsyn, efterhånden som de afvikles.

Der er pt. ikke iværksat tematilsyn.

Andet

Tilsynsundersøgelse af politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager

På baggrund af kritiske historier bragt af medierne i starten af 2025 om henlæggelser og utilstrækkelig efterforskning af sager i politiet blev det besluttet, at statsadvokaterne skulle iværksætte en tilsynsundersøgelse, der har til formål at undersøge politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager.

Tilsynsundersøgelsens første fase blev sat i gang primo marts 2025 og omfatter sager om personfarlig kriminalitet. Anden fase af tilsynsundersøgelsen vil kunne iværksættes efter sommerferien og vil omfatte sager om grov økonomisk kriminalitet og menneskehandel.

Omfang og metode

Første fase af tilsynsundersøgelsen har fokus på sager om bl.a. simpel vold, grov vold og voldtægt og omfatter sager, hvor politiet ikke har fundet grundlag for at indlede en efterforskning, jf. retsplejelovens § 749, stk. 1, sager, hvor efterforskning er blevet indstillet uden sigtelse, jf. retsplejelovens § 749, stk. 2, og sager, hvor påtale er opgivet efter sigtelse, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1. Undersøgelsen er tilrettelagt på en sådan måde, at den omfatter både såkaldte skarpe journalnumre, undersøgelsesnumre og registrerede hændelser.

Tilsynsundersøgelsen omfatter sager fra alle politikredse, herunder Grønlands Politi og Færøernes Politi. Undersøgelsen er tilrettelagt med henblik på at kunne afsluttes inden sommerferien 2025.

Gennemførelse

Tilsynsundersøgelsen gennemføres af de regionale statsadvokater med inddragelse af den lokale anklagemyndighed i politikredsene.

De lokale anklagemyndigheder i politikredsene vil foretage gennemgang af sagerne med fokus på følgende kriterier:

- Om tilstrækkelig efterforskning er foretaget.
- Om der er sket korrekt vejledning af forurettede om bl.a. beskikkelse af bistandsadvokat og kontaktperson.
- Om afgørelsen er truffet på et korrekt retligt og bevismæssigt grundlag, at der ikke er lagt usaglige hensyn til grund ved afgørelsen, og om afgørelsen er korrekt begrundet.
- Om forurettede er underrettet om afgørelsen med korrekt klagevejledning.
- Om registreringen af sagen er foretaget korrekt.

Politikredsene foretager afrapportering og udarbejder en skriftlig redegørelse for deres vurderinger, herunder om gennemgangen af sagerne har givet politikredsene anledning til at iværksætte tiltag. Redegørelserne sendes til de regionale statsadvokater.

Statsadvokaterne foretager derefter en gennemgang af politikredsenes redegørelser og udtager et repræsentativt antal sager til yderligere kvalitets- og legalitetskontrol. Undersøgelsens resultater samles af de regionale statsadvokater i en redegørelse, der belyser politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til henlæggelse og slutning af sager om personfarlig kriminalitet, herunder i forhold til at sikre, at afgørelserne træffes på et fagligt forsvarligt grundlag, i overensstemmelse med gældende ret og under hensynet til en effektiv strafforfølgning.

Redegørelsen vil blive forelagt Rigsadvokaten, der oversender den til Justitsministeriet. Det vil i den forbindelse blive vurderet, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag.

Tidsplan

Første fase af undersøgelsen vil blive gennemført i perioden fra primo marts til primo juni 2025 med henblik på, at en redegørelse kan oversendes til Justitsministeriet og Folketinget inden sommerferien.

Anden fase af undersøgelsen vil omfatte sager om grov økonomisk kriminalitet og menneskehandel og vil kunne iværksættes efter sommerferien. De nærmere rammer for den anden fase vil blive fastlagt, når undersøgelsens første fase er afsluttet.